Bibliotheek
Den Haag

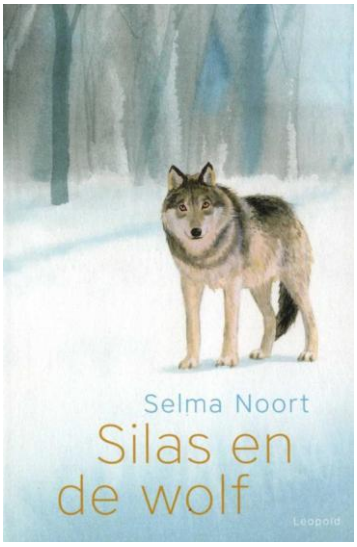

Lesbrief voor de leerkracht

Silas en de wolf – Selma Noort, met illustraties van Martijn van der Linden

Perfect om voor te lezen in groep 5, en om voor te lezen of zelf te lezen in groep 6, 7 en -waarom eigenlijk niet- groep 8.

Thema's: dieren, leefomgeving van dieren, jagen, winter, milieu, rouw, missen, verhuizen, een beetje Sinterklaas, en voorlezen

Samenvatting:

De hoofdpersoon, Silas is na de dood van zijn vader met zijn moeder verhuisd naar een een dorp vlak bij de grens met Het Buitenland. Silas' moeder heeft een nieuwe baan in een bejaardentehuis, naast bij het bos. Silas gaat vaak met haar mee, en raakt bevriend met Johanna, een oudere blinde dame. Als Silas in het bos oog in oog komt te staan met een wolf, is Johanna de enige met wie hij zijn geheim deelt. Ze waarschuwt hem om het aan niemand anders te vertellen, omdat ze bang is dat de jagers uit het dorp de wolf zullen afschieten. Na enige tijd komt Rinke, Silas' nieuwe vriendin, er ook achter, en samen willen ze de wolf beschermen. Maar Rinke heeft wel een heel gevaarlijk plan…

Introductie:

Als je het boek niet integraal gaat voorlezen, maar slechts een fragment om de leerlingen enthousiast te maken, dan kun je beginnen op bladzijde 34: *Hoe kon Silas verstandig op het pad blijven als er geen pad was?*

Lees tot en met bladzijde 37 *'… zijn ogen kon geloven.'*
Na afloop vraag je aan de leerlingen of het echt zou kunnen gebeuren dat je tijdens een boswandeling oog in oog met een wolf staat. Silas blijft stokstijf staan. Is dat een verstandige beslissing geweest? Wat zou Silas doen als hij weer thuiskomt. Zou hij aan zijn moeder vertellen wat er is gebeurd? Waarom (niet)?

Kijk nu samen een aflevering van het jeugdjournaal over de wolf in Nederland, die zijn er genoeg! Pak de atlas er bij en laat de leerlingen opzoeken waar het huidige leefgebied van de (eenzame) wolf in Nederland is.

Verder lezen:

Silas besluit samen met Johanna - een oude, blinde vrouw, waar hij bevriend mee raakt - om niemand te vertellen van zijn ontmoeting met de wolf. Ze zijn bang dat de jagers van het dorp de wolf dood zullen schieten. Op bladzijde 92 kun je lezen dat Silas het geheim toch bijna verklapt.

Lees voor vanaf bladzijde 92 *'Mama zei …'* tot bladzijde 94 *'…ze klonk trots.'* Hebben de leerlingen ook wel eens per ongeluk een geheim verklapt? Silas maakt een grapje over het sprookje Roodkapje. In welke sprookjes komt er nog meer een wolf in voor? Wat voor rol heeft de wolf in sprookjes of andere verhalen? Zijn er ook spreekwoorden waar een wolf in voorkomt?

Lesidee: Wolvenweek

Maandag:
Begin de wolvenweek met het voorlezen van (een fragment uit) Silas en de wolf. Begin bijvoorbeeld op het moment dat Silas de wolf voor het eerst tegenkomt.

Laat de kinderen in groepjes of tweetallen een woordweb maken met als centrale vraag: wat weten we van de wolf? Vergelijk de resultaten met elkaar. Wat weten we al, en klopt dat? Wat willen we nog weten? Bijvoorbeeld: we weten dat wolven huilen, maar waarom doen ze dat eigenlijk?

Kijk na afloop het filmpje 'Moet je bang zijn voor de wolf? De Buitendienst over de wolf'. Het is te vinden op YouTube. Hierin worden veel voorkomende vragen beantwoord.

Dinsdag:
Ga met de hele klas in de bibliotheek op zoek naar informatieboeken over wolven. Laat de kinderen per tweetal in de boeken speuren naar wetenswaardigheden over wolven, en deze aan de klas presenteren. Aanrader: het boek Winterdieren, van Bibi Dumon Tak.

Woensdag:
Knutsel een wolf, zoals een van deze voorbeelden, die ik heb gevonden op Pinterest. Een sjabloon vind je op de laatste bladzijde van deze lesbrief.

Is iedereen lekker bezig? Zet dan Prokovjev's Peter en de wolf op. Heerlijk om te luisteren terwijl je aan het werk bent.

Donderdag:
Tijd voor het internet! De website: www.wolveninnederland.nl is tot stand gekomen door een samenwerking van belangrijke natuurorganisaties en is bijzonder overzichtelijk en helder geschreven. Stel wat vragen op die je met behulp van deze website kunt beantwoorden, en kijk of de leerlingen het antwoord kunnen vinden. Dit is een goede oefening om handig te leren navigeren naar de goede pagina, zonder dat je de hele tekst hoeft te lezen. Een voorbeeld van een vraag is: Wat moet je doen als je een wolf gezien hebt? (Het antwoord is te vinden onder het kopje: wolf gezien?)

Vrijdag:
Voor een extra vrolijke afsluiting rapt de hele klas mee met de CD die hoort bij het boek: Roodkapje was een toffe meid. In deze versie van het sprookje trouwt Roodkapje met een knappe Turk die haar komt redden, en moet de wolf voor straf bruidsmeisje zijn.

Lesidee: Selma Noort ontmoeten

Het leesplezier in de klas gaat door het dak als er een echte schrijver in de klas is geweest. Geen wonder, schrijvers weten als geen ander waarom hun boeken nou juist zo leuk zijn om te lezen. En als ze voorlezen… kan je een speld horen vallen. Gun jezelf een schrijver en boek er één via de schrijverscentrale. www.deschrijverscentrale.nl

Meer wolven in kinderboeken:

- Winterdieren – Bibi Dumon Tak / Martijn van der Linde

Van de lemming tot de lynx, van de walrus tot de wolf. Een prachtig geschreven informatieboek over dieren die houden van de kou.

- Roodkapje was een toffe meid – Marjet Huibers / Wendy Panders / Benaissa Linger

De sprookjes die je kent, maar dan net even anders. Met CD! Op rijm gezet door Marjet Huibers en gerapt door Benaissa Linger. Zet deze CD op voor dikke pret in de klas. Of rap zelf een stukje: nog meer pret.

- Peter en de wolf – Sieb Posthuma / Sergej Prokovjef / Paul de Leeuw / Valerij Gergiev

Dit CD boek is van het klassieke stuk geïllustreerd door Sieb Posthuma en het verhaal wordt op de CD verteld door Paul de Leeuw. Heerlijk om rustig te luisteren als kinderen bijvoorbeeld aan het tekenen zijn.

http://papierscaillouxciseaux.over-blog.com